

Wasiyeeji sappo dadndinordi ñawu

Kudol

Abdur Razzaq ibn Abdul Muhsin al-Badr
Yo Alla haforan mo kanko e mawbe makko.

شركاء التنفيذ:

المحتوى الإسلامي

رواد الترجمة

جمعية الربوة

دار الإسلام

يتاح طباعة هذا الإصدار ونشره بأي وسيلة مع
الالتزام بالإشارة إلى المصدر وعدم التغيير في النص.

 Telephone: +966114454900

 ceo@rabwah.sa

 P.O.BOX: 29465

 RIYADH: 11557

 www.islamhouse.com

En fuddorii Innde Alla, Huubudo yurmeende, Heerordo
yurmeende.

Hunorde

Yettoore woodanii Alla, On jaabinanoowo lorritordo si on noddii Mo, faabotoodo hatonjindo si on faabonorike Mo, O hunca bone on, O itta ngoyo ngon. Bernde wuurirtaa si wanaa jantagol Mo, huunde wadatah si wanaa e dunyee Makko, bone woo booretaake e mun si wanaa e yurmeende Makko, huunde reenetaake si wanaa e ndeena Makko, jorto hebortaa si wanaa e hoyeende Makko, maloore kadi hebortaa si wanaa e doftagol Mo.

Mido seedoo wonnde reweteedo alaa si wanaa Alla, Kanko tun, kafidiido alanaa Mo, Jeydo Winndere nden, reweteedo adiibe e sakkitiibe, ñiibindo kammuuli din e leydi ndin.

Mido seedoo kadi Muhammadu ko jeyaado Makko e Nulaado Makko, Nuliraado Deftere banngunde, e laawol focciingol. Yo Alla juulu e Makko O hisna mo, kanko e aali'en makko e sahaaba'en be denndangal.

Si dum feyyii:

E hino doo wasiyaaji nafooji, mido anndintinira di yimbe ben battane kulaleeji fewndu hannde e nguu ñawu wi'eteengu: "Korona" (COVID-19).

Hiden toroo Alla nde O ittanta'en enene e juulbe ben fow -ka be woniri woo- kala lorra e ñawu, O huncana'en kala sadteende, O reenira'en ko O reeniri jeyaabe Makko moyyube ben, ko Kanko woni heftudo e dum, hattando dum.

1- Ko jangetee ado ñawu'u ngun yanude

Ɛggaama e ‘Usmaan ibn ‘Affaan (yo Alla wele mo) o wi’i: Mi nanii Nulaado Alla on mo jam e kisiyee woni e mun on no maaka:

"kala wi’udo:

بِسْمِ اللَّهِ الَّذِي لَا يَضُرُّ مَعَ اسْمِهِ شَيْءٌ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ
laabi tati, ñawu memataa mo haa weeta; kala kadi wi’udo dum tuma o weeti laabi tati, ñawu memataa mo haa nibba".

Abuu Daawuud e tana mum.

2- Duddingol wiide:

(لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ)

Alla daali:

﴿وَدَا التُّونِ إِذْ ذَهَبَ مُغَضَّبًا فَظَنَّ أَنْ لَنْ نَقْدِرَ عَلَيْهِ فَنَادَى فِي الظُّلُمَاتِ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ﴾ فَأَسْتَجَبْنَا لَهُ وَنَجَّيْنَاهُ مِنَ الْعَمِّ وَكَذَلِكَ نُجِي الْمُؤْمِنِينَ ﴿٨٧﴾
[الأنبياء: 87-88]

{[Jan̄to kadi fii] DhanNuuni tuma nde o yahunoo ko o tikkudo, o sikki Men hattantah e hoore-makko, o noddi ka nibe wonnde: "Reweteedo alaa si wanaa An, Senayee wonanii Ma. Min dey mi jeyaama e tooñube ßen". Men jaabinani mo, Men dadndi mo e suno ngon. Ko wano nii Men dadndirta gomd̄inbe ßen}.

[Al Anbi'aa':87-88]

Haafij Ibn kathir (yo Alla hinno mo) wi'i: faandaare Alla nden ka daalol Makko : (Ko wano nii Men dadndirta gomd̄inbe ßen):

"ko wiide ko wano nii Men dadndirta ße: Sibe sadtiraama ße yiltitorike e amen tuubugol; teñtinii sibe du'orii on du'aa tuma ße jarriboraa ñawu".

Refti o jolni don Hadiise eggaado e Annabiijo on (yo o his) kabe maaki:

"Noddaandu Dhan Nuuni ndun ndu o tororinoo ka reedu linngi ngil:

(لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ),

hay gooto torortaa on (du'aa) fii huunde si wanaa Alla jaabinany mo".

Ahmad e Tirmidhi yaltini-mbo.

Ibn Al Qayyim (yo Alla hinno mo) wi'i ka deftere makko "Al Fawaa'id":

Sadteendeeji aduna pottiniraaka buri tawhiidi, ko dum wadi si du'aa bidtteende woni tawhiidi. Noddaandu Dhan Nuuni ndun tororaaka annde si wanaa Alla ittirayndu tawhiidi. Ko dum woni faaborde tagu ngun, e dadndinorde mabbe. Yo Alla hawrinndin'en.(yo Alla okku en wune).

3- Moolorgol e bone tampere albala'u

Eggaama e Abuu Hurayrah (yo Alla wele mo):

"Nulaado Alla on mo jam e kisiyee woni e mun on maaki moolorayno ñaññaare (habbitaare) albala'u, e hebugol malkiso, e bonugol ñaawoore e jalkitugol aybe".

Eggaama e Abuu Hurayrah kadi (yo Alla wele mo), wonnde Annabiijo Alla on mo jam e kisiyee woni e mun on maaki :

"Mooloree Alla ñaññaare albala'u, e hebugol malkiso, e bonugol ñaawoore e jalkitugol aybe".

Bukhari habri di.

4- Duumagol e du'aa yaltirɗo ka galle on.

Eggaama e Anas ibn Maalik (yo Alla wele mo) wonnde Annabiijo on mo jam e kisiyee woni e mun on maaki:

Si nedɗo janngii tuma yaltata e suudu mun:

بِسْمِ اللَّهِ تَوَكَّلْتُ عَلَى اللَّهِ لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ

Be maaki: O wi'ante ontuma: "A fewnaa ma, a yonaama, a dadndaama. Seytaaneeji dīn dirtana mo. Seytaniiru goo wi'ana nduya: ko honno gayniranta gorko fewnaado, yonaado dadndaado?"

Abuu Daawuud habri-mbo.

5- Toragol Alla aafiya bimmbi e kiikiide

EGGAAMA E ABDALLAH IBN 'UMAR (YO ALLA WELE MO), O WI'I:

"Nulaado Alla on mo jam e kisiyee woni e mun on seertataano e dīi du'aaji bimmbi e kiikiide:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْعَافِيَةَ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْعَفْوَ وَالْعَافِيَةَ فِي دِينِي
وَدُنْيَايَ وَأَهْلِي وَمَالِي، اللَّهُمَّ اسْتُرْ عَوْرَاتِي، وَآمِنْ رَوْعَاتِي، اللَّهُمَّ احْفَظْنِي مِنْ بَيْنِ يَدَيْ، وَمِنْ
خَلْفِي، وَعَنْ يَمِينِي، وَعَنْ شِمَالِي، وَمِنْ فَوْقِي، وَأَعُوذُ بِعَظَمَتِكَ أَنْ أُغْتَالَ مِنْ تَحْتِي."

Ko Ahmad fillii mo.

6- Duddīnorgol du'aa

EGGAAMA E IBN 'UMAR (YO ALLA WELE MO), O WI'I: Nulaado Alla on mo jam e kisiyee woni e mun on maaki:

"Kala e mo'on udditanaado dame du'aa den, haray o udditanaama dame yurmeende, Alla toraaka huunde -nde O buri yidude toreede-hewti aafiya".

Nelaado mo jam ekisal woni e mum maaki kadi:

"Du'aa hino nafa ko yani e ko yanaani. On yamiraama du'agol jeyaabe Alla".

Ko Tirmidhi fillii mo.

7- Wodditagol nokkuuli ka albala'u on woni ton.

EGGAAMA E ABDALLAH IBN 'AMIR (YO ALLA WELE MO KANKO E BEN MAKKO), WONNDE 'UMAR (YO ALLA WELE MO) YALTNUE SAAMI, NDE O HEWTUNOO (SAARE) SARAG, O HUMPTITII (ÑAWU) ALABA'U NGUN HEWTII

Saami. ‘Abdurrahmaan ibn’Awf humpiti mo wonnde Nulaado Alla on mo jam e kisiyee woni e mun on maakii:

Si on nanii innde ngun” (ñawu) “e leydi, wata on yah ton, si ngu yanii kadi e leydi haray hidon e mayri, wata on yaltir ton dogugol ngu”.

Eggaama e Abuu Hurayrah (yo Alla wele mo), wonnde Nulaado Alla on mo jam e kisiyee woni e mun on maaki :

"Wata nawnudo baddne e selludo".

Ko Bukhari e Muslim filliimo.

8- Huuwugol ko moyyi e tottirde ko laba.

Eggaama e Anas (yo Alla wele mo), o wi'i: Nulaado Alla on mo jam e kisiyee woni e mun on maaki:

"Golle moyye den hino dadnda bonneji habooji din, e nawnaaje den, e halkaydi (din. Yimbe moyyube ben ka aduna, ko ben woni moyyube ben ka laakara".

Ko Al Haakim fillii mo.

Ibn Al Qayyim (yo Alla hinno mo) wi'i:

"Hino jeyaa e ko buri mawnude e ko ñawndata nawnaare: wadugol moyyere labina, e jantoore, e du'aa, e yankinagol, e toragol Alla, e tuubugol. Din piiji don hino badtina e duñugol itta ella, e hebugol cellal; bura badtinnde diini lekkeelee ledde, kono ko yeru ko wonikii kin heblanii dum woo, ki jabi dum, ki fiibi ki nafitori".

Zad Al-Ma'ad.

9- Immagol juula jemma

Eggaama e bilal (yo Alla wele mo), wonnde Nulaado Alla on mo jam e kisiyee woni e mun maaki:

"On yamiraama immagol jemma; sabu dum ko jikku moyyube adiiɓe on. Immagol jemma ko badtordum kadi Alla, hadaydum bakkadinnde, heefa goopi, radoo ñawu e banndu".

Ko Tirmidhi fillii mo e tanah mum.

10 – Suddugol miranji dīn habba kunndule sasaaji diyam dīn

Eggaama e Jaabir ibn Abdallah (yo Alla wele mo), o wi'i: Mi nanii Nulaado Alla on mo jam e kisiyee woni e mun on no maaka:

"Suddee miranji dīn, habbon kunndule sasaaji ndiyam dīn; sabu jemmaare no en nder hitaande nden, ñawu jippoto e mayre, ngu rewraata e miran mo suddaaka maa sasa ndiyam mo hunnduko mun habbaaka, si wanaa ngun ñawu jippoto e mun".

Ko Muslim fillii mo.

Ibn Al Qayyim (yo Alla hinno mo) wi'i:

"Dum doo ko ko gannde ñawndoobe ben hewtanaa".

Zad Al-Ma'ad.

Ka timmoode, hino haani ka juuldo on fawata fiyaaku makko on e Alla, o jortoo bural Makko, o rerdana moyyere Makko, o hoolora Mo. Fiyakuuji dīn fow ko e juude Makko e toppitannde Makko e elatannde Makko woni".

O tiidnora hebbitorgol muñal e ko tellato e musiiba yando e makko, tawde tabitii Alla fodii kala muñniido tamyinori Mo mbarjaari e njobdi mawndi. Alla daali:

﴿قُلْ يٰٓعِبَادِ اللّٰهِ اٰمَنُوْا اَتَّقُوْا رَبَّكُمْۙ لِلَّذِيْنَ اٰحْسَنُوْا فِيْ هٰذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةٌ وَّارْضُ اللّٰهُ وَاَرْضٌۭ اٰمَنًا
يُّوْفٰى الصّٰبِرُوْنَ اٰجْرَهُمْ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿١٠﴾﴾ [الزمر: 10]

(Annde ko muñniibe ben yobirtee njondi mabbe ndin, ko ko aldaa e hasboore).(Az Zumar: 10).

Eggaama e yumma Aysha (yo Alla wele be), wonnde be lanndino Annabiijo on mo jam e kisiyee woni e mun fii ñawu (uggan/yano), be maaki:

"Dum hari ko lepte de Alla imminanyoo e mo O muuyi, O wadani dum yurmeende gomdimbe ben. Alaa e jeyaado mo ngun ñawu yanata (e nokku mun), o heddora e leydi makko ndin muñal, hara himo anndi huunde mematah mo si wanaa ko Alla muuyani mo kon, si wanaa dum wonany mo yeru baraji sehimbinaado".

Ko Bukahri yaltini mo.

Miɗo toroo Alla nde O hawrinndinta'en en denndaangal e kon ko O yidi O yarlii e golle moyye, e konngol labangol. Ko O wowloowo goonga, O fewna e laawol focciingol.

Yettoore woodanii Alla tun, yo O juulu e Annabiijo men on Muhammadu e koreeji makko e Sahaaba'en, O hisna mo.